

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Πρὸς τὰς ἐν τῇ Σχολῇ τῆς Ἀγ. Φωτεινῆς
μαθητρίας μου.

Βιασμένη νὰ παραιτήσω τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα, κ' ἐπομένως καὶ σᾶς, ἔκρινα χρέος μου, φίλταταί μου, νὰ σᾶς ἀποστείλω τὴν παροῦσάν μου, ἐκθέτουσα τὸ αἶτιον τῆς παραιτήσεώς μου, καὶ δίδουσα μερικὰς ἀδυνάτους συμβουλάς ὅσας ἢ πείρα καὶ ὁ χρόνος μ' ἐδίδαξαν — τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἠδυνάμην νὰ κάμω διὰ σᾶς πλέον. Ἡ ὑγεία μου, ἀκριβαί μου φίλαι, φύσει ἀδύνατος, ἐβλάβη περισσότερο ὑπὸ τῶν ἀπείρων κόπων τοὺς ὁποίους δι' ὑμᾶς κατέβαλλον, ὡς σᾶς εἶναι γνωστόν. Βλέπουσα δὲ νὰ χειροτερεύῃ ἐπὶ μᾶλλον, διὰ νὰ μὴ προξενῶ ἐμπόδιον εἰς τὴν πρόοδόν σας, ὑπεχρεώθην νὰ παραιτηθῶ, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὁποίου ἐφρόντισαν καὶ οἱ κ. κ. Ἐφοροὶ νὰ εὐροῦν τὸν νῦν διδάσκαλόν σας. Καὶ τοῦτο Ἀκριβαί μου, εἶναι τὸ μόνον τὸ ὁποῖον μὲ ἀναγκάζει νὰ σᾶς ἀφήσω, καὶ τὸ ὁποῖον μάρτυς μου ὁ Θεὸς ἔγινε μὲ μεγίστην τῆς ψυχῆς μου λύπην· ὅχι τόσον δι' ἄλλο, ὅσον διὰ τὴν ὑμετέραν στέρησιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Θεία Πρόνοια ἢ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον οἰκονομοῦσα ηὐδόκησεν οὕτως ἄς γενῇ τὸ θέλημά της.

Βάναυσος ἰδέα, ἀγαπηταί μου, προελθοῦσα ἐκ τῆς ἀμαθείας, ἐπεκράτησε μεταξὺ τοῦ πλείστου μέρους τοῦ ἔθνους μας, ὅτι αἱ γυναῖκες δὲν χρειάζονται παιδείαν, ἢ, τοῦλάχιστον, πολλὰ ὀλίγην, ὅσον δηλαδὴ νὰ ἀναγινώσκουν καὶ νὰ γράφουν μόνον. Ἀλλὰ πόσον ἠπατημένοι εἶναι οἱ τοιοῦτοι, ἂν καὶ συγχωρητέοι κατὰ μέρος! διότι κατὰ τὴν δημώδη παροιμίαν· "ὅστις γεννηθῇ στὴν φυλακὴν, τὴν φυλακὴν θυμᾶται." Ἄνθρωποι βέβαια ἀνατραφέντες ἀπὸ χυδαίας μητέρας, ἀπαίδευτοι μείναντες οἱ ἴδιοι, δὲν ἠμπόρουν νὰ σκέπτονται καλλίτερα, οὔ-

τε νὰ ἔχουν εὐγενέστερα αἰσθήματα· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι ὤφειλον νὰ στρέψωσιν ἅπαξ τοὺς ὀφθαλμούς των πρὸς τὰ πλέον φωτισμένα τῆς Εὐρώπης ἔθνη, ὅπου θέλουσιν ἰδεῖν τὴν μεγάλην διαφορὰν, διότι αἱ γυναῖκες φιλοτιμοῦνται εἰς τὴν παιδείαν ἐπίσης μὲ τοὺς ἄνδρας. Εἶναι περιττὸν νὰ ματαιοπονηῖ τις ἀποδεικνύων εἰς τοὺς τοιούτους πόσον ἡ γυνὴ ἔχει ἀνάγκην μεγίστης παιδείας, διότι ἐπειδὴ ἀπ' αὐτὴν ἐξαρτᾶται ἡ πρώτη μόρφωσις τοῦ βρέφους, αὕτη δύναται κυρίως ν' ἀποκαταστήσῃ καὶ τοὺς ἀνθρώπους καλοὺς, ἢ μὴ, κατὰ τὴν ἀνατροφὴν καὶ τὰ φρονήματα τὰ ὁποῖα ἔχει ἡ ἰδία. Χαίρω ὅμως ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους, καὶ μετ' ἐμοῦ ὅλοι οἱ φίλοι τῆς προόδου μας, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν τοιούτων ἠλαττώθη κατὰ μέγα μέρος, καὶ τὸ πλειότερον τοῦ ἔθνους μας γνωρίσαν ταύτας τὰς ἀληθείας, συνιστᾷ διάφορα παιδευτήρια κορασίων, μεταξύ τῶν ὁποίων συναριθμοῦνται καὶ τὰ εἰς τὴν πόλιν μας τρία ἀλληλοδιδακτικά αὐτῶν, ὅπου μὲ τὰς ἀνηκούσας εἰς τὸ φύλον μας τέχνας, διδάσκονται ἡ Ἀνάγνωσις, ἡ Καλλιγραφία, ἡ Στοιχειώδης Ἀριθμητικὴ καὶ Γεωγραφία, ἡ Παλαιὰ Ἑλληνικὴ καὶ Γαλλικὴ γλῶσσα, καὶ βαθμηδὸν ἐλπίζεται νὰ τελειοποιηθῶσι καλῆτερον μὲ τὴν εἴσαξιν καὶ τινος ἐπιστημονικοῦ διδασκάλου. Ἀλλ' ὅλα ταῦτα, Ἀκριβαί μου φίλοι, καὶ ἄλλα περισσότερα δὲν θέλουν σᾶς χρησιμεύσει, χωρὶς, καλλωπίζουσαι τὸ διανοητικόν σας, νὰ καλλωπίζητε συγχρόνως καὶ τὰ ἥθη σας. Ἐὐκυριώτερον μάθημα τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ προσπαθῆτε νὰ μανθάνητε εἰς τὴν τρυφεράν σας ταύτην ἡλικίαν, ἃς ἦναι ἡ σεμνότης. Αὕτη ἀρμόζουσα καὶ εἰς τοὺς ἄνδρας, ἀρμόζει περισσότερο εἰς τὸ φύλον μας, διότι, ὡς λέγει καὶ ὁ Σοφὸς Κοραῆς, “ τὸν ἄσεμνον ἄνδρα φέγουν οἱ σεμνοὶ ἄνδρες, τὴν δ' ἄσεμνον γυναῖκα καὶ αὐτοὶ οἱ ἄσεμνοὶ ἄνδρες. ” Γνωρίζετε, ἀκριβαί μου, ὅτι ὅλη μου ἡ ἐπιμέλεια καὶ ὄλος μου ὁ ζῆλος ἐστάθη τὸ νὰ σᾶς ἐμπνεύσω ὅσον τὸ δυνατόν τὰ σεμνὰ ἥθη. Ἐλπίζω ὅτι τοῦτο θέλετε προσπαθεῖν πάντοτε, φυλάττουσαι τὴν αὐτὴν

ἀγάπην καὶ τὸ σέβας καὶ πρὸς τὸν νῦν διδάσκαλόν σας, ὅστις πιστεύω δὲν θέλει σᾶς ἀγαπᾶν ὀλιγώτερον παρ' ἐμέ, καὶ δὲν θέλει ἐλλείπει νὰ σᾶς καθοδηγῇ εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς. Αἱ γνώσεις μου, Ἀκριβαί μου, ἦσαν ὀλίγαι· ἀλλ' ὁ διὰ τὴν παιδείαν ζῆλός σας πολὺς ἤμην εὐχαριστημένη κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἐν γένει ἀπ' ὅλας σας. Προσπαθήσατε νὰ φυλάξητε τὴν φήμην τῆς Σχολῆς μας, νὰὶ κολακεύομαι ἀκόμη, ὀνομάζουσα τὴν Σχολὴν μας καὶ οὕτω θέλω τὴν ὀνομάζει. διότι καὶ ἂν παρητήθην ἐγὼ, σᾶς ἔγω ἀφημένην τὴν ἀδελφὴν μου, καὶ πρὸ πάντων, φίλταταί μου, τὴν καρδίαν μου, τὴν ὁποίαν μόνος ὁ θάνατος, πιστεύσατέ με, θέλει δυνηθῆν ν' ἀποσπάσῃ ἀπὸ σᾶς. Σᾶς ἀποχαιρετῶ, Ἀκριβαί μου, φίλαι ἀλλὰ δὲν σᾶς ἀποχωρίζομαι, ποτέ! Ὅχι! ποτέ ἡ Μ. Παδέλλα δὲν θέλει λησμονήσῃ τὰς Ἀκριβάς της φίλας, μὲ τὰς ὁποίας συνίζησε τὸ πλειότερον μέρος τῆς ζωῆς της.—ὦ! ἂν μίαν ἡμέραν ἡ υἰγεία μου ἐπανήρχετο· ναί! ἤθελα θυσιάσειν καὶ τὰς στιγμάς μου εἰς τὴν ἀνατροφὴν καὶ ἐκπαίδευσιν τῶν κορασίων τοῦ ἔθνους μου, εἰς τὴν ἀνατροφὴν σας. Ὑγιαίνετε Φίλταταί

Σμύρνη κτλ.

ἡ Διδασκάλισσα

καὶ εἰλικρινῆς σας φιλη Μ. Παδέλλα.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΕΛΗΤΑ.

Παίξεις καὶ ἀστεΐζεσαι μὲ τὰ νεράσου, Μέλη!
 Ὡσὰν πρωθήβης, κἂν γηρναῖς, διόλου δὲν σὲ μίλει·
 Τὰς μαγευμένας ὄχθας σου ποτέ σου δὲν ἀρνεῖσαι·
 Πάντοτε νίος, Μέλη μου, πάντοτε ὡς νὰ ἦσαι,
 Τὰ ἕδατά σου τρέχεις,
 Καὶ χορτασμόν δὲν ἔχεις.